

Технології графічного процесінгу & розподілених обчислень

Лекція 4: Моделі паралелізму

Кочура Юрій Петрович iuriy.kochura@gmail.com @y_kochura

Сьогодні

Мета— дізнатися, як ядро CUDA використовує ресурси апаратного забезпечення

- Основні причини використання паралельного програмування
- Таксономія Флінна
- Призначення блоків потоків на ресурси виконання
- Обмеження потужності ресурсів виконання
- Планування потоків без накладних витрат

Основні причини використання паралельного програмування

ЕКОНОМІЯ ЧАСУ ТА/АБО ГРОШЕЙ

ВИРІШЕННЯ БІЛЬШИХ / СКЛАДНІШИХ ЗАДАЧ

- 1. Багато задач настільки великі та/або складні, що їх недоцільно або неможливо розв'язати за допомогою послідовної програми, особливо враховуючи обмежену пам'ять комп'ютера.
- Приклад: Грандіозні завдання Grand Challenges, які потребують петафлопси і петабайти обчислювальних ресурсів.
- Приклад: веб-пошукові системи/бази даних обробляють мільйони транзакцій щосекунди.

КОНКУРЕНТНІСТЬ

• Один обчислювальний ресурс може виконувати лише одну дію одночасно. Кілька обчислювальних ресурсів можуть виконувати багато дій одночасно.

ВІДДАЛЕНІ РЕСУРСИ

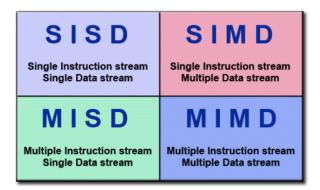
• Використання обчислювальних ресурсів у мережі або навіть Інтернеті, коли локальних обчислювальних ресурсів недостатньо.

ВИКОРИСТАННЯ

- Сучасні комп'ютери, навіть ноутбуки, мають паралельну архітектуру апаратного забезпечення з кількома процесорами/ядрами.
- Паралельне програмне забезпечення спеціально призначене для паралельного апаратного забезпечення з кількома ядрами, потоками тощо.
- У більшості випадків послідовні програми, що виконуються на сучасних комп'ютерах, «марно витрачають» потенційну обчислювальну потужність.

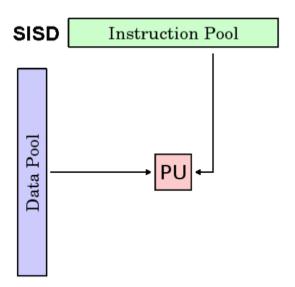
Таксономія Флінна

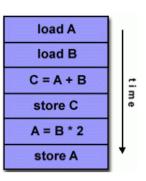
Таксономія Флінна

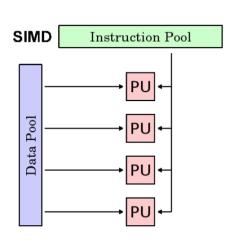
- Існує кілька різних способів класифікації паралельних комп'ютерів
- Одна з найбільш поширених класифікацій, яка використовується з 1966 року, називається таксономією Флінна
- Таксономія Флінна розрізняє багатопроцесорні комп'ютерні архітектури відповідно до того, як їх можна класифікувати за двома незалежними вимірами: потоку команд (Instruction Stream) та потоку даних (Data Stream). Кожен із цих вимірів може мати лише один із двох можливих станів: одиничний (Single) або множинний (Multiple)

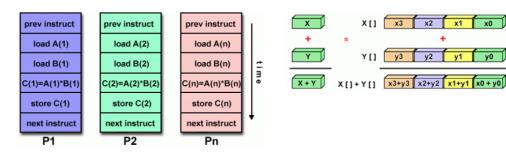
Single Instruction, Single Data (SISD)

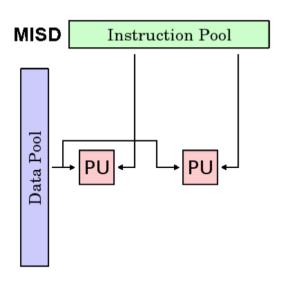

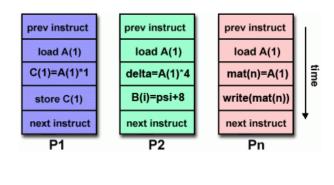
Single Instruction, Multiple Data (SIMD)

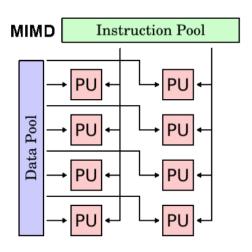

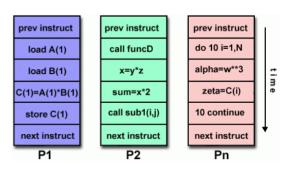
Multiple Instruction, Single Data (MISD)

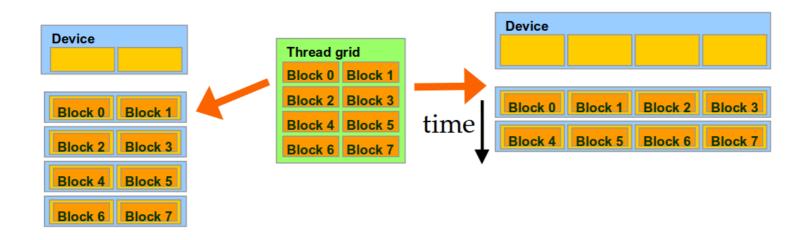
Multiple Instruction, Multiple Data (MIMD)

Призначення блоків потоків на ресурси виконання

Прозора масштабованість

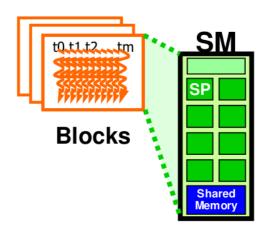

- Блоки виконуються в довільному порядку
- Пристрій може в будь-який час призначити блок будь-якому потоковому процесору
- Ядро масштабується на будь-яку кількість паралельних процесорів

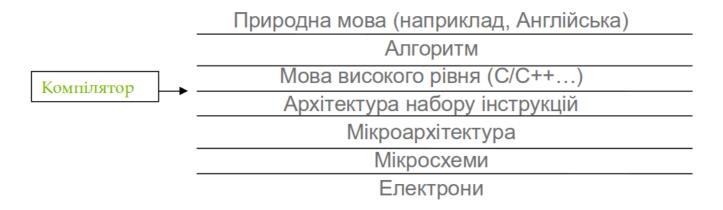
Джерело слайду: NVIDIA, DLI

Приклад: Виконання блоку потоків

- Потоки утворюють блоки, які передаються на виконання Потоковим мультипроцесорам - Streaming Multiprocessors (SM)
- Кожен мультипроцесор може обробити до 32 блоків, якщо дозволяє ресурс
- В архітектурі Volta мультипроцесор може взяти до 2048 потоків, або
  - 256 (потоків на блок) * 8 блоків
  - 512 (потоків на блок) * 4 блоки, і т.д.
- Доступ до індексів потоків та блоків забезпечує SM
- SM управляє/планує виконання потоків

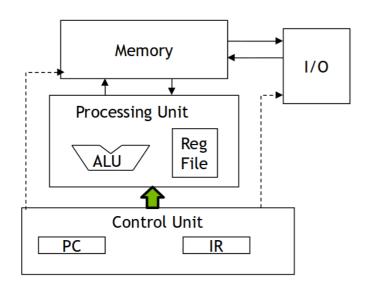
Від природної мови до електронів

©Yale Patt and Sanjay Patel, From bits and bytes to gates and beyond

Джерело слайду: NVIDIA, DLI 15/21

Модель фон Неймана

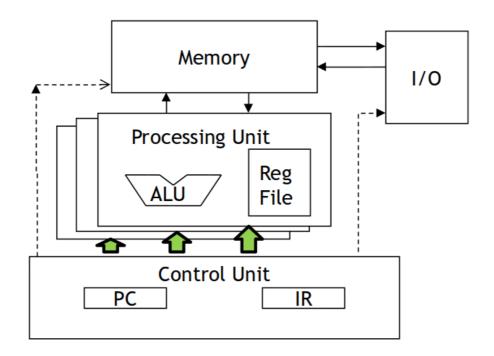
Потік — це "віртуальний" або "абстрактний" процесор фон Неймана

Джон фон Нейман

Джерело слайду: NVIDIA, DLI

Модель фон Неймана з **SIMD** елементами

Джерело слайду: NVIDIA, DLI

Обмеження потужності ресурсів виконання

Варпи як одиниці виконання

Кожен блок виконується у варпі на 32 потоки

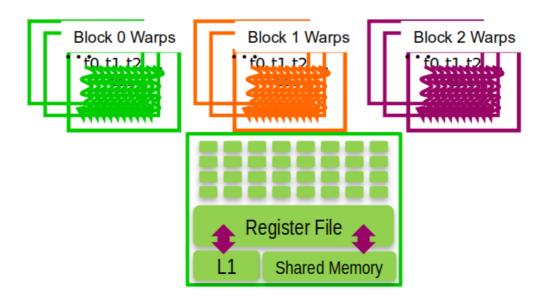
- Реалізація не є частиною програмної моделі CUDA
- Варпи є одиницями виконання в багатопоточних мультипроцесорах
- Потоки у варпі виконуються за моделлю SIMD
- Майбутні версії GPU можуть мати іншу кількість потоків у варпі

Джерело слайду: NVIDIA, DLI

Приклад роботи варпа

Якщо 3 блоки по 256 потоки кожен призначено на мультипроцесор, скільки варпів буде відправлено на SM?

- ullet Кількість варпів в одному блоці: 256/32=8
- Загальна кількість варпів: 3*8=24

Джерело слайду: NVIDIA, DLI 19 / 21

Планування потоків без накладних витрат

Планування потоків

SM виконує планування потоків без накладних витрат

- Варпи, операнди наступних інструкцій яких вже обчислені, стають претендентами на виконання
- Варпи, що претендують на виконання, відбираються на виконання, дотримуючись обраної політики пріоритетів
- Усі потоки у варпі виконують одні й тій ж самі інструкції

Джерело слайду: NVIDIA, DLI 20/21

Література

PMPP Ch. 3, pp. 43-69

